

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

В І С Н О В О К

До протоколу № 110
від 28 листопада 2022 року

до проекту Закону України
про внесення змін до Закону України “Про державну службу”
щодо удосконалення порядку вступу, проходження,
припинення державної служби
(реєстр. № 6496 від 31.12.2021)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій розглянув на своєму засіданні 28 листопада 2022 року (протокол №110) проект Закону України про внесення змін до Закону України “Про державну службу” щодо удосконалення порядку вступу, проходження, припинення державної служби (реєстр. № 6496 від 31.12.2021), поданий Кабінетом Міністрів України, і зазначає таке.

Головним комітетом з розгляду законопроекту є Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

У пояснювальній записці зазначено, що законопроект підготовлено НАДС з метою удосконалення порядку вступу, проходження, припинення державної служби, оптимізації наслідків конкурсних відборів на посади державної служби, удосконалення порядку застосування дисциплінарних стягнень.

Проект Закону передбачає зміни, зокрема, щодо:

– уточнення механізму залишення державного службовця категорії “А” на службі ще на один строк (пропонується, що суб’єкт призначення може один раз прийняти рішення про продовження проходження служби ще на один строк на займаній посаді без звільнення і без обов’язкового проведення конкурсу);

– реалізації права переможця конкурсу на посаду державної служби категорії “Б” і “В”, визначеного відповідно до Закону, на державну службу і обов’язкове призначення на відповідну посаду;

– запровадження механізмів кар’єрного просування державних службовців, шляхом застосування можливості переведення на вищі посади державної служби в межах категорії посад протягом одного року після отримання відмінної оцінки за результатами щорічного оцінювання;

– запровадження кандидатського та кадрового резерву, що формуються з кандидатів на посади державної служби, які успішно пройшли конкурсний відбір, але не визначені переможцями конкурсу, та кандидатів, які мають відкладене право на призначення на посади державної служби відповідно;

– уточнення суб’єкта затвердження посадових інструкції на посади державної служби категорії “Б” та “В”, а також можливості делегування повноважень щодо затвердження посадових інструкцій іншим особам в усіх державних органах (включаючи Офіс Президента України та Секретаріат Кабінету Міністрів України);

– виключення зайвих та нікчемних (таких, що неможливо реалізувати) положень стосовно контрактів про проходження державної служби;

– уточнення термінології Закону, а також включення до Закону базових положень щодо застосування інформаційної системи управління людськими ресурсами в державних органах;

– посилення дисциплінарної відповідальності державних службовців за повторне вчинення дисциплінарних проступків шляхом застосування більш суворого виду стягнення (догана → неповна службова відповідність → звільнення);

– уточнення строку відсторонення державного службовця під час дисциплінарного провадження, а також умови оплати часу такого відсторонення.

Проектом Закону передбачено внесення змін до Кодексу законів про працю України з метою приведення їх у відповідність до Закону, усунення дублюючих та колізійних положень.

Що стосується предметів відання Комітету, то в законопроекті слова “навчальних закладів” замінюються словами «закладів освіти» у статтях 3, 13, 16 Закону України “Про державну службу”. Також законопроектом акцентується увага на наявності відповідного ступеня вищої освіти у кандидата на посаду державної служби або документу про наявність відповідного ступеня вищої освіти у особи при її призначенні на посаду державної служби, а також при оформленні особової справи державного службовця, наявності відповідної освіти у членів дисциплінарної комісії з розгляду дисциплінарних справ (статті 25, 31, 37, 69).

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловлює наступні зауваження.

Вважається недоцільним пропонувати законопроектом виключення п. 11 ч. 3 ст. 13 Закону, яким на сьогодні передбачено, що центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної служби, “проводить в установленому порядку службові розслідування з питань дотримання державними службовцями вимог цього Закону”. Адже зазначене положення знаходиться у логічному зв’язку із чинним приписом п. 14 ч. 1 ст. 7 Закону, де закріплено право державного службовця на проведення

службового розслідування за його вимогою з метою зняття безпідставних, на його думку, звинувачень або підозри.

Також ГНЕУ звертає увагу, що авторами пропонується з ч. 3 ст. 13 Закону вилучити п. 13, де передбачено, що центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної служби, “забезпечує ведення і оприлюднення єдиного переліку вакантних посад державної служби в державних органах та переможців конкурсів”. Таке виключення зазначених положень Закону, на думку експертів, негативно позначиться на реалізації конституційного права громадяни щодо рівного права доступу до державної служби, яке закріплене у ч. 2 ст. 38 Основного Закону України.

У п. 20 розділу I проекту пропонується виключити ст. 30 Закону, в якій на сьогодні передбачається проведення повторного конкурсу, підстави та умови його проведення. Зокрема, чинними нормами цієї статті передбачається проведення повторного конкурсу у разі встановлення факту порушення умов та/або порядку проведення конкурсу, яке могло істотно вплинути на його результати. На думку ГНЕУ, згадана пропозиція проекту створить прогалини у законодавчому регулюванні та викличе труднощі у правозастосуванні.

Також ГНЕУ пропонує врегулювати таке:

- порядок призначення на посаду державної служби (п. 21 розділу I проекту – зміни до ст. 31 Закону) у разі поновлення працівника за рішенням суду;

- передбачити у статті 31-1 вказівки щодо суб'єктів підписання контракту про проходження державної служби;

- залишити відомості щодо сімейного стану державного службовця як необхідну складову інформації, що має містити особова картка державного службовця;

- у пп. 2 п. 34 розділу I проекту зберегти чинне формулювання, що перед накладенням дисциплінарного стягнення у вигляді зауваження суб'єкт призначення повинен отримати від державного службовця, який притягається до дисциплінарної відповідальності, письмове пояснення (редакція ст. 68 проекту);

- умови переведення державного службовця до іншого органу, які розпорочені по різних структурних частинах Закону, що ускладнюватиме їх сприйняття і належне застосування та ін.

Пропозиція виключити ч. 6 ст. ст. 49-2 КЗпП, в якій, серед іншого, зазначено, що вивільнення працівників, які мають статус державних службовців, здійснюється з урахуванням проведення консультації з профспілками, є порушенням соціального діалогу, який організовується з метою захисту трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілки, якими є й державні службовці та може призвести до порушення приписів, що містяться в ст. 419 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, що була ратифікована Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII, та в якій чітко зазначено, що Сторони мають посилювати діалог та співробітництво щодо забезпечення гідної праці, політики зайнятості,

безпечних та здорових умов праці, соціального діалогу, соціального захисту, соціального залучення, гендерної рівності та недискримінації.

ГНЕУ не підтримує імперативну вимогу, згідно із якою “у разі допущення державним службовцем дисциплінарних проступків, передбачених пунктами 1, 3, 10, 11, 13 та 14 частини другої статті 65 цього Закону, суб’єкт призначення або керівник державної служби приймає рішення про звільнення такого державного службовця”. Тому що прийняття рішення передбачає волевиявлення суб’єкта, а не механічне оформлення вказаного заздалегідь результату.

Також висловлюються зауваження техніко-юридичного характеру.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету ухвалив рішення, що зазначений законопроект не має впливу на показники бюджетів. У разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності згідно із законодавством.

Комітет з питань антикорупційної політики дійшов висновку та прийняв рішення, що законопроект в окремій нормі не відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування зважаючи на необхідність комплексного техніко-юридичного та редакційного доопрацювання проекту Закону й узгодження окремих його положень з іншими положеннями законодавства, ухвалив врахувати при підготовці законопроекту до другого читання відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України пропозиції і поправки щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту і звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити про це під час розгляду даного законопроекту на пленарному засіданні.

Також до Комітету з питань освіти, науки та інновацій надійшли експертні висновки від центральних органів виконавчої влади та відомств.

Міністерство освіти і науки України межах компетенції повідомляє про відсутність зауважень та пропозицій до тексту законопроекту.

Національна академія педагогічних наук України повідомляє, що пропозицій чи зауважень до даного законопроекту не має.

Підкомітет з питань професійно-технічної та фахової передвищої освіти на своєму засіданні 14 листопада 2022 року розглянув проект Закону України про внесення змін до Закону України “Про державну службу” щодо удосконалення порядку вступу, проходження, припинення державної служби (реєстр. № 6496 від 31.12.2021) і рекомендує Комітету в межах предметів відання надати висновок до законопроекту про те, що цей законопроект Верховна Рада України за результатами його розгляду в першому читанні може прийняти за основу.

Обговоривши положення законопроекту та враховуючи вищезазначене **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Закону України “Про державну службу” щодо удосконалення порядку вступу, проходження, припинення державної служби (реєстр. № 6496 від 31.12.2021), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Направити цей висновок до Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

Голова Комітету

Сергій БАБАК